

1908060102040004
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT – IV – LEVEL 4

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT – IV – LEVEL 4**
- c. Subject Code No : **1908060102040004**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો.

10

Give the Answers as per Interaction :

1) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર ૧૦%

3

Rate of return on capital employed 10%

ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરબાદનો, કરવેરાનો દર ૩૫%) રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦

Net profit (after interest and tax 35%) Rs. 1,30,000

૧૨% ના ડિબેન્યર રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦

12% Debenture Rs. 8,00,000

૧૦% ની પ્રેફ. શેરમૂડી રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦

10% pref. share Rs. 4,00,000

૧૦%ની લાંબાગાળાની લોન રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦

10% Long term loan Rs. 2,00,000

ઇ.શેર મૂડી..... (?)

Equity share capital (?)

2) કુલ રોકાયેલી મૂડી રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

Total Capital employed Rs. 10,00,000

મૂડી-ગિયરીંગ ગુણોત્તર ૩૦%

(પ્રે.શેર અને ડિબેન્ચર સાથે રોકાયેલી મૂડી)

Capital Gearing Ratio ૩૦%

(pref share capital + Debenture ÷ Capital employed)

પ્રે.શેર સાથે ડિબેન્ચર ૨:૧

Preference share capital to debenture 2:1

સામાન્ય અનામત અને નફાનુકસાન સાથેકુલ ઇક્વિટી મૂડી ૨૫%

General reserve and profit and loss to issued equity capital

Equity share capital ૨૫%

ઇક્વિટી મૂડી..... (?)

Equity share capital..... (?)

2

3) ૨૦૨૧-૨૨ના વર્ષમાં મળેલ લવાજમ રૂ.૩,૭૫,૦૦૦

2

વિગત	૧-૪-૨૧	૩૧-૩-૨૨
લવાજ મમળવાનું બાકી	૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	૧૦,૦૦૦	૧૨,૦૦૦

Subscription received in the year 2021-22 Rs. 3,75,000

Particulars	1-4-21	31-3-22
Subscription outstanding	20,000	10,000
Subscription received in advance	10,000	12,000

ઉપજ ખર્ચ ખાતામાં લવાજમ(?)

Income expenditure account for the year sanding by
subscription (?)

4) તા. ૩૧-૩-૨૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના ઉપજ-ખર્ચ ખાતામાં લવાજમની

આવક રૂ.૨,૪૫,૦૦૦ છે.

તા. ૩૧-૩-૨૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના આવક – જવક ખાતામાં લવાજમની

રકમ.....(?)

3

વિગત	૩૧-૩-૨૧	૩૧-૩-૨૨
મળવાનું બાકી લવાજમ	૯,૦૦૦	૧૦,૦૦૦,
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	૫,૦૦૦,	૩,૦૦૦

Income to subscription Rs. 2,45,000 is disclosed in the Income expenditure account for the year ending 31-3-22

Disclose the amount of subscription in the receipt - payment account for the year ending..... (?)

Particulars	31-3-21	31-3-22
Subscription outstanding	9,000	10,000
Subscription received in advance	5,000	3,000

Q.2 મનન લિ.ની કેટલીક બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

14

ઇક્વિટી શેરમૂડી	રૂ.૧,૫૦૦૦૦
રાખીમૂકેલ કમાણી	રૂ.૧,૮૫,૦૦૦
૮% ના ડિવેન્ડર્સ	રૂ. ૬૨,૫૦૦
ચાલુ દેવાં (જે પૈકી ૬૦% લેણદારો અને દેવીહુંડી છે)	રૂ.૬૨,૫૦૦
કાયમી મિલકતો	રૂ.૨,૩૩,૭૫૦
ચાલુ મિલકતો (દેવાદારો અને લેણીહુંડી રૂ. ૬૨,૫૦૦ સહિત)	રૂ.૨,૧૬,૨૫૦
અવાસ્તવિક મિલકતો	રૂ.૧૦,૦૦૦

Some Balance of Manan ltd. is as follows

Equity share capital	Rs. 1,50,000
Retained Earnings	Rs.1,85,000
8% Debentures	Rs. 62,500
Current Liabilities	
(Including 60% Creditors & Bills Payable)	Rs. 62,500
Fixed Assets	Rs. 2,33,750
Current Assets	
(Including Rs. 62,500 Debtors & Bills Receivable)	Rs. 2,16,250
Preliminary Expenses	Rs. 10,000

વધારાની માહિતી :

Additional Information :

1. વેચેલ માલની પડતર ૬૦%
Cost of Goods sold 60%.
2. ઉધાર અને રોકડ ખરીદીનું પ્રમાણ ૩ : ૨
Proportion of Credit & Cash purchases is 3:2.
3. ઉધાર અને રોકડ વેચાણનું પ્રમાણ ૩ : ૧
Proportion of credit & Cash Sales is 3:1
4. શરૂઆતના સ્ટોકથી ૫ ગણી ખરીદી
Purchases are 5 times of the opening stock.
5. ખરીદીનાં ખર્ચ રૂ. ૨૫,૦૦૦
Purchase Expenses Rs. 25,000.

6. કરવેરા પછીનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૦,૫૦૦૦

Net Profit after tax Rs. 10,5000.

7. છેવટના સ્ટોકથી ૨૦ ગણું વેચાણ

Sales are 20 times of the closing stock.

8. કુલ સ્ટોક રૂ. ૭૫,૦૦૦

Total Stock Rs. 75,000.

9. કરવેરાનો દર ૪૦%

Rate of Tax 40%.

વર્ષના ૩૬૦ દિવસ ધ્યાનમાં લેવા.

360 days of the year to be considered.

નીચે આપેલા ગુણોત્તરો શોધો તેમજ આદર્શ ગુણોત્તર દરેક ગુણોત્તરની સામે કૌસમાં આપેલ છે. તેને આધારે કંપનીની પરિસ્થિતિ પર ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

Find the following ratios as well as an ideal ratio to critically discuss company's situation based on the ratio given in brackets:

(1) સ્ટોક ગુણોત્તર (૧૦ વખત)

Stock turnover ratio (10 times)

(2) સંચાલન ગુણોત્તર (૬૪%)

Operating ratio (64%)

(3) લેણદાર ગુણોત્તર (૬૦ દિવસ)

Creditors ratio (60 days)

(4) દેવાદાર ગુણોત્તર (૪૫ દિવસ)

Debtors ratio (45 days)

(5) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૨૦%)

Net Profit ratio (20%)

(6) માલિકી ગુણોત્તર (૭૦%)

Proprietary Ratio (70%)

(7) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૩૫%)

Rate of return on capital employed (35%)

અથવા
OR

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ના રોજનું કાજલ લિ.નું પાકુ સરવૈયુ નીચે મુજબ છે.

14

	વિગત	રૂ
1	ઇક્વિટી અને દેવાં :	
	(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો :	
	(a) શેરમૂડી :	
	દરેક રૂ. ૧૦૦નો તેવા ઇક્વિટી શેર	રૂ.૭,૫૦,૦૦૦
	૧૨%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ નો	રૂ.૪,૦૦,૦૦૦
	(b) અનામત અને વધારો : સામાન્ય અનામત	રૂ.૨,૭૫,૦૦૦
	(2) બિનચાલુ દેવાં	
	(a) લાંબાગાળાનાં ઉછીના નાણાં : ૧૦% ડિબેન્યર્સ	રૂ.૧,૦૦,૦૦૦
	(b) લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ :	
	કામદાર બચત ખાતા	રૂ.૫૦,૦૦૦
	સ્ટાફ પ્રોવિડન્ડ ફંડ	રૂ.૧૦,૦૦૦
	(3) ચાલુ દેવાં :	
	(a) વેપારી દેવાં :	
	પરચૂરણ વેણદારો	રૂ.૭૫,૦૦૦
	દેવીહુંડીઓ	રૂ.૨૫,૦૦૦
	(b) અન્ય ચાલુ દેવા: બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	રૂ.૨૫,૦૦૦
	કુલ	<u>૧૭,૧૦,૦૦૦</u>
II	મિલકતો	
	(1) બિનચાલુ મિલકતો :	
	(a) કાયમી મિલકતો :	
	(1) દશ્ય મિલકતો :	
	જમીન મકાન	રૂ.૬,૦૦,૦૦૦
	પ્લાન્ટ અને યંત્રો	રૂ.૪,૦૦,૦૦૦
	ફર્નિચર	રૂ.૧,૦૦,૦૦૦
	(b) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચા	રૂ.૨૫,૦૦૦
	(2) ચાલુ મિલકતો :	
	(a) ચાલુ રોકાણો : કામચલાઉ રોકાણો	રૂ.૧,૫૦,૦૦૦
	(b) માલસામગ્રી : સ્ટોક	રૂ.૧,૨૫,૦૦૦
	(c) વેપારી વેણાં :	

	દેવાદારો	રૂ.૨,૨૫,૦૦૦
	વેણીહૂંડી	રૂ.૨૫,૦૦૦
	(d) રોકડ અને રોકડ સમાન : રોકડ અને બેંક સિલક	રૂ.૬૦,૦૦૦
	કુલ	૧૭,૧૦,૦૦૦

Following is the summarized balance sheet of kajal ltd. as 31-3-2022

	particulars	Rs.
I	EQUITY AND LIABILITIES:	
	(1) Shareholder's Funds:	
	(a) Share Capital:	
	Equity shares of Rs. 100 each	7,50,000
	12% pref. shares of Rs. 100 each	4,00,000
	(b) Reserves and Surplus	2,75,000
	(2) Non-Current Liabilities:	
	(a) Long Term Borrowing: 10% Debentures	1,00,000
	(b) Long Term Provisions :	
	Workmen's Savings Accounts	50,000
	Staff Provident Fund	10,000
	(3) Current Liabilities:	
	(a) Trade Payables:	
	Creditors	75,000
	Bills Payables	25,000
	(b) Other Current Liabilities: Bank overdraft	25,000
	Total	17,10,000
II	ASSETS:	
	(1) Non-Current Assets :	
	(a) Fixed Assets	
	(1) Tangible Assets:	
	Land & Building	6,00,000
	Plant & Machinery	4,00,000
	Furniture	1,00,000
	(b) Other Non- Current Assets : Preliminary Expenses	25,000
	(2) Current Assets :	
	(a) Current Investments	1,50,000
	(b) Inventories: Stock	1,25,000
	(c) Trade Receivables :	
	Debtors	2,25,000
	Bills Receivables	25,000
	(d) Cash and Cash Equivalentents : Cash at bank	60,000
	Total	17,10,000

વધારાની માહિતી :

Additional Information:

1. ઉધાર વેચાણ કુલ વેચાણના ૨/૫ છે.
Credit sales are 2/5 of the total sales.
2. શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૧,૭૫,૦૦૦ છે.
Opening stock is Rs. 1,75,000
3. સ્ટોક ગુણોત્તર ૮ વખત છે.
Stock turnover ratio is 8 times.
4. ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાંનો, કરવેરાનો દર ૫૦% છે) રૂ.
૨,૫૦,૦૦૦
Net Profit (before interest and tax. Provision, rate of tax 50% Rs.
2,50,000.
5. કાચો નફો વેચાણના ૨૦% છે.
Gross Profit is 20% on sales.

નીચે આપેલા ગુણોત્તરો શોધો તેમજ આદર્શ ગુણોત્તર દરેક ગુણોત્તરની સામે કૌસમાં આપેલ છે. તેને આધારે કંપનીની પરિસ્થિતિ પર ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

Find the following ratios as well as an ideal ratio to critically discuss company's situation based on the ratio given in brackets:

1. ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
Net Profit Ratio.	(૧૦%)
(10%)
2. સંચાલન ગુણોત્તર
Operating Ratio.	(૮૦%)
(90%)
3. દેવાદાર ગુણોત્તર (૩૦૦ દિવસો)
Debtors Ratio (300 days)	(૧૬૫ દિવસ)
(135 days)
4. રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
Rate of Return on Capital Employed	(૧૫%)
(15%)

5. શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળ પર વળતરનો દર Rate of Return on Shareholder's Funds	(૯%) (9%)
6. ચાલુ ગુણોત્તર Current Ratio	(૨:૧) (2:1)
7. શેરદીઠ કમાણી. Earnings per Share.	(૧૦ રૂપિયા) (Rs.10)

Q.3 “જલા” સ્પોર્ટ્સ ક્લબની નીચેની વિગતો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઊપજ – ખર્ચ ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું- સરવૈયુ તૈયાર કરો. “જલા” સ્પોર્ટ્સ ક્લબનું તા. ૩૧-૩-૨૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવક – જાવક ખાતું ઉધાર જમા

આવક	રૂ	જાવક	રૂ
બા.આ.લાવ્યા (૧-૪-૨૧)	રૂ.૧૭,૫૦૦	પગાર	રૂ.૩૨,૫૦૦
લવાજમ		ભાડું – વેરા	રૂ.૪,૫૦૦
૨૦૨૦-૨૧ ૪૫૦		સ્ટેશનરી ખરીદી	રૂ.૨,૨૫૦
૨૦૨૧-૨૨ ૪૩,૫૦૦		રમતનાં સાધનોની ખરીદી	રૂ.૧૫,૦૦૦
૨૦૨૨-૨૩ ૩૦૦	રૂ.૪૪,૨૫૦	(૧-૧૦-૨૧) પરચૂરણ ખર્ચ	રૂ.૬,૦૦૦
મનોરંજન કાર્યક્રમ આવક	રૂ.૧૦,૦૦૦	૧૨% ની બેંક ડીપોઝીટ (૧-૧-૨૨ થી)	રૂ.૧૨,૫૦૦
૧૨% ના રોકાણો પર વ્યાજ (વર્ષનું)	રૂ.૩,૦૦૦	મનોરંજન કાર્યક્રમ ખર્ચ	રૂ.૫,૩૦૦
દાન	રૂ.૫,૦૦૦	આખર બાકી (રોકડ)	રૂ.૩,૦૦૦
પ્રવેશ ફી	રૂ.૧,૦૦૦		
પસ્તીનું વેચાણ	રૂ.૩૦૦		
	૮૧,૦૫૦		૮૧,૦૫૦

From the following information of “Jala” sports club, prepare an income-Expenditure account 14 for the year ending 31-3-2022 and balance sheet as of that date

Receipt & Payment account of Pankaj Sports Club as on 31-3-2022

Receipt	Amt(Rs.)	Payment	Amt(Rs.)
To balance (1-4-21 Bank balance)	17,500	By Salary	32,500
To Subscription		By rent taxes	4,500

2020-21	450			
2021-22	43,500			
2022-23	<u>300</u>	44,250		
To income of entertainment programme		10,000	By stationery purchase	2,250
To Interest on 12% Investments (For entire Year)		3,000	By purchase of sports equipment (1-10-2021)	15,000
To donation		5,000	By sundry expense	6,000
To entrance fees		1,000	BY 12% Bank deposit (from 1-1-2022)	12,500
To sale of old news papers		300	By Expense of entertainment programme	5,300
			By Balance c/d (bank balance as on 31-3-22)	3,000
		<u>81,050</u>		<u>81,050</u>

વધારાની માહિતી :

Additional Information:

1. કલબમાં કુલ ૩૦૦સભ્યો છે જે દરેક વાર્ષિક રૂ. ૧૫૦ લવાજમ આપે છે.
There are 300 members of club, each member pays annual subscription of 150.
2. શરૂઆતનું મૂડીભંડોળ રૂ. ૬૫,૭૦૦
Opening capital fund is of Rs. 65,700.
3. ચૂકવવાનો બાકી પગાર : ૩૧-૩-૨૧ રૂ. ૨૫૦૦ : ૩૧-૩-૨૨ રૂ. ૩,૭૫૦
Outstanding salary on 31-3-2021 Rs.2500 and on 31-3-2022 Rs. 3,750.
4. સ્ટેશનરીનો શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૨૫૦ હતો, જ્યારે આખરનો સ્ટોક રૂ.૩૭૫ હતો.
Opening stock of stationery was of Rs. 250 while at closing stock was of Rs. 375.
5. તા. ૧-૪-૨૦૨૧ના રોજ રમતનાં સાધનો રૂ. ૨૫,૦૦૦નાં હતા, જ્યારે તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ના રોજ રમતનાં સાધનોની કિંમત રૂ. ૩૫,૦૦૦ હતી.
The value of sports equipment was of Rs. 25,000 on 1-4-2021 while Rs. 35,000 31-3-2022.

અથવા
OR

હાર્દિક યુથ ક્લબના નીચે આપેલા કાયા સરવૈયા પરથી તા. ૩૧-૩-૨૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઊપજ ખર્ચ ખાતું તથા તે દિવસનું પાકુ-સરવૈયુ તૈયાર કરો.
સુરેશ યુથ ક્લબની ૩૧-૩-૨૦૨૨ની માહિતી

14

કાંચુ સરવૈયું (૩૧-૩-૨૨)		
ખાતાનું નામ	ઉધાર	જમા
રંગરોગાન ખર્ચ	રૂ.૧૮,૦૦૦	-
સ્ટેશનરી – છપામણી	રૂ.૪,૦૦૦	-
મૂડી ભંડોળ	-	રૂ.૭૨,૦૦૦
મળેલ દાન	-	રૂ.૪,૦૦૦
રોકડ સિલક	રૂ.૬,૦૦૦	-
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	-	રૂ.૨,૦૦૦
૧૨% ની લોન (૧-૪-૨૧)	-	રૂ.૩૦,૦૦૦
ફર્નિચર	રૂ.૧૬,૦૦૦	-
ક્લબનું મકાન	રૂ.૭૦,૦૦૦	-
આજીવન લવાજમ	-	રૂ.૪,૦૦૦
કરવેરા – વીમો	રૂ.૫,૦૦૦	-
સેક્રેટરીનો માનદ વેતન	રૂ.૧૨,૦૦૦	-
પ્રવેશ ફી	-	રૂ.૧૨,૦૦૦
રમત-ગમતના સાધનો	રૂ.૨૦,૦૦૦	-
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	-	રૂ.૪,૦૦૦
પગાર – મજૂરી	રૂ.૧૮,૦૦૦	-
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	-	રૂ.૨,૦૦૦
કાયદા ખર્ચ	રૂ.૧,૨૦૦	-
લવાજમ	-	રૂ.૫૦,૦૦૦
લોન પર વ્યાજ	રૂ.૧,૮૦૦	-
વીજળી ખર્ચ	રૂ.૨,૦૦૦	-
ઇલેક્ટ્રિક ફિટિંગ્સ	રૂ.૮,૦૦૦	-
ખાનાનું ભાડું	-	રૂ.૨,૦૦૦
કુલ	<u>૧,૮૨,૦૦૦</u>	<u>૧,૮૨,૦૦૦</u>

From the given below trail balance of Hardik youth club prepare an income-expenditure account and a balance sheet as of that day.

Trail Balance as on 31-3-2022 of Suresh Youth Club

Name of Account	Debit(Rs.)	Credit(Rs.)
Colour work Expense	18,000	-
Stationery - Printing	4,000	-
Capital Fund	-	72,000
Donation Received	-	4,000
Cash Balance	6,000	-
Bank Overdraft	-	2,000
12% Loan (from 1-4-2021)	-	30,000
Furniture	16,000	-
Building of Club	70,000	-
Lifetime Subscription	-	4,000
Taxes Insurance	5,000	-
Honorarium to Secretary	12,000	-
Entrance Fees	-	12,000
Sports equipment	20,000	-
Subscription received in advance	-	4,000
Salary wages	18,000	-
Outstanding salary	-	2,000
Legal expenses	1200	-
Subscription	-	50,000
Interest on loan	1,800	-
Electricity expense	2,000	-
Electric fittings	8,000	-
Locker rent	-	2,000
TOTAL	<u>1,82,000</u>	<u>1,82,000</u>

ઉવલલ:-

Adjustment:

(1) ૨૦૨૧-૨૨ના વર્ષનું મળવાનું બાકી લવાજમ રૂ. ૪,૦૦૦

Subscription outstanding Rs. 4000 for the year 2021-22.

(2) રંગરોગાન ખર્ચનો $\frac{2}{3}$ ભાગ આવતા વર્ષ માટે લઇ જવાનો છે.

2/3 Color work expense is to be carried forward to next year.

(3) વપરાયા વગરની સ્ટેશનરી રૂ. ૨૦૦ ની છે.

Unused stationary is of Rs. 200.

(4) કાયમી મિલકતો પર ૧૦% ઘસારો ગણો.

Provide 10% depreciation on building, sports equipment's and furniture Of club.

(5) દાનની રકમ મહેસૂલી આવક ગણવાની છે.

Consider amount of donation as revenue income.

(6) અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો રૂ. ૪૦૦ છે.

Prepaid insurance is of 400.

Q.4 ટૂકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

12

Short Note (Any Three)

1 રોકાયેલી મૂડી પરના વળતરનો ખ્યાલ

Concept of rate of return on capital employed.

2 મૂડી માળખાના ગુણોત્તરો સમજાવો.

Explain capital structure Ratio.

3 બિન-વેપારી સંસ્થાની વ્યાખ્યા આપી, વેપારી અને બિનવેપારી સંસ્થા વચ્ચેનો તફાવત લખો.

Give definition of non-trading institute write difference between trading & Non- Trading institute.

4 મેક ઇન ઇન્ડિયાની સરકારની પોલીસીની ચર્ચા કરો.

Discuss the government policy on "Make in India"

5 રોકાયેલ મૂડી પર વળતર દરનું મહત્વ

Explain Importance of Rate of Return on capital employed.
